

สะเทือน ๓ โลก

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “ทำอะไร”

ทำอะไรให้จิตมีกำลังตั้งมั่นเข้มแข็งให้สามารถระลึกถึง พุทโธแล้วสะเทือนไป ๓ โลกธาตุ ตามที่พระอริยสงฆ์ได้เคย กล่าวไว้

ตอบ : นี่คำถามนะ “จะอย่างไร เวลาหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ บริกรรมพุท โธให้สะเทือน ๓ โลกธาตุ แบบ พระอริยสงฆ์ที่กล่าวไว้”

ฉะนั้น สิ่งที่จะทำแบบใด จะทำแบบใด เห็นไหม เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว “จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้หนอ” คำว่า “จะสอนใครได้หนอ” มันก็กลับซับซ้อน จนอธิบายไม่ได้ อธิบายให้เราเข้าใจไม่ได้ เพราะอะไร เพราะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา เป็นผู้รู้แจ้งโลก รื้อสัตว์ชนสัตว์ได้ ๓ โลกธาตุ แล้วจะสอนให้คนเข้าใจไม่ได้

นี่ไง ที่มันยากมันยากตรงนี้ มันยากตรงนี้จนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านทอดธุระนะ เวลาทอดธุระแล้ว เห็นไหม พรหมมานิมิต ๑. ๒. องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการมาปรารณามาเป็นพระพุทธรูป ปรารณามารื้อสัตว์ ชนสัตว์ เกิดมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มีพ่อ มีแม่ มีพี่ มีน้อง มีคู่สร้างสมบารมีคือเทวทัต คือชูชก

พวกที่สร้างสมมา สร้างสมมาด้วยกัน เห็นไหม พวกนี้สร้างบุญมาด้วยกัน พอสร้างบุญมาด้วยกัน สร้างบาปมาด้วยกัน เห็นไหม มันก็มีสถานะที่จะเสมอกันที่จะสามารถรู้ได้ แต่โดยทั่วไป โดยทั่วไป เห็นไหม มันจะรู้ได้มากน้อยแค่ไหน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว เป็นศาสดา เทวมนุสสนัง สอนมนุษย์ สอนเทวดา สอนพรหม สอน ๓ โลกธาตุเลย แต่เวลาบอกจะมาสอนคนบอก “อืม!” ทอดธุระ เพราะพูดกันไม่รู้เรื่อง พูดกันไม่ได้

นี่ก็เหมือนกัน เวลาคำถามๆ เขาถามว่า “จะอย่างไร ให้จิตเข้มแข็ง ให้ระลึกถึงพุทโธ แล้วสะเทือนไป ๓ โลกธาตุ”

ธาตุไหนล่ะ ยาธาตุน้ำแดงไง ยาธาตุน้ำแดง ยาธาตุน้ำขาว ยาธาตุ ๓ ยาธาตุ สะเทือน นี่ ๓ โลกธาตุ เห็นไหม

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ สะเทือน ๓ โลกธาตุ มันสะเทือนจริงๆ นะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม ตรัสรู้ธรรม โลกธาตุหวั่นไหว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แสดงอัมมจักขุ โลกธาตุหวั่นไหว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปลงอายุสังขาร โลกธาตุไหวหมดเลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพาน โลกธาตุไหวหมด ไหวใหม่ โลกธาตุหวั่นไหวเลย มันไหวจากภายนอกใช้ไหม นี่คือการอำนาจวาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่เวลาหลวงตาท่านพูดของท่านนะ เวลาท่านสำเร็จธรรม ท่านตรัสรู้นั้นนะ บอกว่ามันสะเทือนหัวใจขณะแรงมาก สะเทือนจนไหวไปทั้งหมดเลย ไหวไปหมดเลย นี่ขนาดว่าคน ที่มีบารมี เห็นไหม เวลาท่านพูดถึงอาจารย์สิงห์ทอง เห็นไหม ไปเจียบๆ เลย เวลาความหวั่นไหว ความกระเทือนเลือนลั่นมัน อยู่ที่อำนาจวาสนา ใครสร้างมามาก สร้างมาน้อย วาสนาของบุคคลไม่เหมือนกัน นี่เป็นของส่วนบุคคลนะ นี่พูดถึงของส่วนบุคคลเลย ของผู้ที่ตรัสรู้เลย

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขนาดว่าตรัสรู้โลกธาตุไหวหมด สะเทือนเลือนลั่น ไหวทั้งนั้น จันทवादตกใจหมดล่ะ เวลาท่านเทศน์นะ นี่พูดถึงความจริง เราบอกความจริงก่อน พอบอกความจริงแล้ว เวลาหลวงตาท่านพูด หลวงตาท่านพูดบ่อย “เวลาพุทโธสะเทือน ๓ โลกธาตุ” แล้วเราสะเทือน ไหมล่ะ เราไม่สะเทือนแล้วมันยังผลึกใสด้วย แล้วยังไม่เชื่ออีกต่างหาก เวลาพุทโธสะเทือน ๓ โลกธาตุมันสะเทือนในใจของหลวงตานั่นนะ มันสะเทือนจริงๆ สะเทือน ๓ โลกธาตุเลย พุทโธๆ เนี่ย

แต่ของพวกเรา เวลาเราจะทำอย่างนั้นบอกว่าจะให้จิตใจเข้มแข็งให้เป็นอย่างนั้น มันเป็นไปได้หรือไม่ได้หรอก มันเป็นไปได้ เพราะอะไร เพราะว่ามันเป็นสมมุติใจ ดุสิ คำว่า “พุทโธๆ” เวลาคำว่า “พุทโธนะ” พุทธานุสติ เวลาพุทโธ แล้วพุทโธมันอยู่ ที่ไหนล่ะ เวลาพุทโธ เห็นไหม ก็เขียนคำว่า “พุทโธ” ไว้ หรือ ปะไว้ที่ไหนหรือ พุทโธเป็นทฤษฎี คำว่า “ทฤษฎี” พุทธานุสติ เห็น

ใหม่ หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ถ้าหายใจเข้า นึกพุท หายใจออกนึกโธ คำว่า “พุทโธ” ในตำรามันก็มี ตาม ตัวหนังสือก็มี พุทโธวิธีการมันมีทั้งนั้นจะทำหรือเปล่า มันไม่ได้ ทำ แล้ว เวลาทำ ทำผิดๆ ถูกๆ ทำแล้วมันขาดสติ ทำแล้ว ไม่ได้ผล มันก็ไม่ได้ผลไง

แต่ถ้ามันจะได้ผล มันจะได้ผลตั้งแต่เราหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ หายใจ เราตั้งสติไว้ เวลาครูบาอาจารย์ท่าน สอน ท่านสอนเรื่องสตีก่อน ถ้ามีสติอยู่ ความเพียรนั้นก็จะเป็ความเพียรโดยสมบูรณ์ ถ้าขาดสติเป็นสักแต่ว่า ท่องบ่นเฉยๆ เหมือนลอยๆ ท่องบ่น ท่องบ่นไปนะ แต่สติไปไหนก็ไม่รู้ ใจ ไปไหนก็ไม่รู้ ตาเหม่อลอยไป พุทโธๆ พุทโธไม่รู้เรื่อง แล้ว มันจะมีอะไรเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นไม่ได้หรอก มันต้องมีการฝึกหัด

ถ้ามีการฝึกหัด เห็นใหม่ เริ่มต้นถ้ามันดีขึ้นมันก็จะดีขึ้น ถ้าแบบว่ามันไม่ได้ผล เวลาไม่ได้ผลนะ มันก็ย้อนกลับมา มันมีตัวแปรมหาศาลเลย มันมีตัวแปรมาตั้งแต่จิตนิสัย มีตัวแปรมาตั้งแต่อำนาจวาสนา มีตัวแปรมา มีตัวแปรมากมายเลย พอมีตัวแปรมากมายนะ ถ้ามีตัวแปรมากมาย องค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าท่านถึงฉลาด ท่านเป็นศาสดาใช่ไหม ท่านถึงวางกรรมฐานไว้ ๔๐ ห้อง วางการทำความสงบ ๔๐ วิธีการ นี่ไง การทำความสงบ ๔๐ วิธีการ ในวิธีการมันก็แตกแขนงออก เป็นหยาบ กลาง ละเอียด มันจิตนิสัย ในวิธีการหนึ่งนะ เพราะคนมันทำมานี้ ไม่เหมือนกันทั้งสิ้น แล้วเวลามันเป็นไป ข้างหน้า นี่พูดถึงความตั้งใจทำที่มันจะทำได้หรือไม่ได้ไง ถ้าทำไม่ได้ๆ คำว่า “ตัวแปร ตัวแปร” ตัวแปรมันมากใช้ไหม

พอตัวแปรมันมาก คำถาม เพราะเขาถามสดกับเรา หลายครั้งเรื่องนี้ เรื่องบอกว่า “อยากจะรู้อยากจะเห็น การสะเทือน ๓ โลกธาตุ”

ความสะเทือน ๓ โลกธาตุ พระที่ทำพระที่ปฏิบัติเอง ถ้ามันไม่ใช่จิตนิสัยทางนี้ ยังไม่เคยทำอย่างนี้ด้วย เพราะแม้แต่เป็นพระอรหันต์แล้วยังแตกแขนงไปเป็นหลายประเภท แล้วถ้าแตกแขนงเป็นพระอรหันต์ไปแล้ว คำว่า “สะเทือน ๓ โลกธาตุ” ต้องเข้าใจหมด ต้องรู้หมด ถ้าคำว่า “รู้หมด” เพราะมันสะเทือน ๓ โลกธาตุ อะไรสะเทือน หัวใจนี้ สะเทือนนะ สะเทือน ๓ โลกธาตุ พอสะเทือน ๓ โลกธาตุ เพราะหัวใจของผู้ที่ สะเทือน ๓ โลก มันเปลือ้งกิเลสหมดแล้ว มันทะลุทั้ง ๓ โลกธาตุ เวลามันพุทโธมัน สะเทือนหมดละ มันสะเทือน ๓ โลกธาตุ สะเทือนไปหมดเลย คำว่า “สะเทือน ๓ โลกธาตุของหลวงตา” เพราะท่านรู้จริงเห็นจริง ตามความเป็นจริงของท่าน

แต่ไอ้ของเรา เรากำหนดแต่ชื่อไง มันเหมือนกับว่ามีคน ไปซื้ออาหารมาใช้ไหม มันมีบรรจุกุณฺฑมาไซ้ไหม เขากินอาหารหมดเขาก็ทิ้งกล่อง เราไปเจอแต่กล่องมา ได้แต่กล่องมาแล้ว เปิดกล่องไม่เห็นมีอะไร ทำไมเราไม่มี ทำไมเราไม่ได้ อ้าว! ก็เอ็งไม่ได้กิน เอ็งไม่มีวาสนา แต่เขากินหมดแล้วเขาโยนกล่องทิ้งด้วย ไฉนพุทโธแต่เปลือกใจ มันไม่ได้จริงหรอก

โอ้! ถ้าพุทโธจริงๆ นะ เวลาพุทโธมันต้องเริ่มฝึกหัด คนที่มันจะเป็นจริง เพราะเวลาคำว่า “พุทโธสะเทือน ๓ โลกธาตุ” เราพูดบ่อยมาก เราพูดบ่อยเพราะมันเป็นข้อเท็จจริง แต่คำว่า “ข้อเท็จจริง” มันต้องเป็นคนที่รู้จริงพูด มันถึงจะมีเหตุมีเนื้อหาสาระตามความเป็นจริง เวลาคนที่ไม่เป็น ไม่เป็น มันพูดแล้วมันถากมันถางนะ เพราะมันไม่เป็น ไม่เป็นแล้ว มันดูถูก มันดูถูกนะ

เหมือนเรานี่ เราเนี่ยะ เห็นเศรษฐกิจงั้นเพราะอะไร เพราะเราเป็นพระไซ้ไหม เราไม่มีเงินหรอก เพราะเราไม่มีธุรกิจ “เอ๊ะ! เขามีเป็นพันๆ ล้าน เขามีอย่างไรวะ เอ้ย! คนที่เขามีเงินเป็นพันๆ ล้าน เขาทำอะไรมาเขามีเป็นพันๆ ล้าน” เราก็สงสัย จริงไหม เพราะเราไม่เคยมีเหมือนกัน ไอ้คนที่มันทำพุทโธ ไม่ได้มันก็ไม่รู้จักหรอก แต่คนที่ทำพุทโธได้ ไอ้คนที่มีเงินพันล้าน เขาจะมีเงินพันล้านได้อย่างไร

๑. เขาต้องมีธุรกิจ คนที่มีธุรกิจทุกๆ คน นักธุรกิจทำธุรกิจหลายๆ แขนง แล้วทำไมประสบความสำเร็จมหาศาลเยอะเยอะไปหมด ไม่ใช่ว่ามีธุรกิจแล้วมันจะประสบความสำเร็จไปหมดทุกๆ คน ทำธุรกิจ เห็นไหม เรามีธุรกิจ เรายังมีธุรกิจหลายแขนงเพื่อกระจายความเสี่ยง ความเสี่ยงของเรา สิ่งใดถ้ามันประสบความสำเร็จก็เป็นสิ่งที่ดีงาม ถ้ามันไม่ประสบความสำเร็จ มันก็เป็นกระจายความเสี่ยงไป แม้แต่ธุรกิจแต่ละชนิดมันยังไม่ประสบความสำเร็จ ธุรกิจชนิดเดียวกันถ้ามีคู่แข่งมีตัวต่างๆ แล้วก็ต้องมีการแข่งขันกัน มันก็ต้องลดต้นทุนต่างๆ กว่าที่จะประสบความสำเร็จทางธุรกิจ จนมีเงินเป็นพันๆ ล้าน เขาต้องมีสติมีปัญญา มีการกระทำมหาศาลแล้วเขาถึงจะมีเงินพันๆ ล้าน แล้วไอ้เราเนี่ย “เอ้ย! พันล้านเป็นอย่างไรวะ”

นี่ก็เหมือนกัน เวลาว่าพุทโธสะเทือน ๓ โลกธาตุ โอ้ย! พุทโธเป็นอย่างไรวะ เอ๊ะ! เอ๊ะ! เอ๊ะ! เราบอกธุรกิจที่เขาเป็น พันๆ ล้านเขาทำอะไรมา พุทโธสะเทือน ๓ โลกธาตุ หายใจเข้านี้พุท หายใจออกนี่โก หายใจเข้านี้พุท หายใจออกนี่โก พยายามตั้งสติไว้ มันวิตก วิจารณ์ เวลาวิตก วิจารณ์ มันชัดเจนขึ้น มันเบาบางขึ้น มันวางวิตก วิจารณ์ เห็นไหม ปฐมถาน เราจะพูด ถึง

สมาบัติเลย ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน อากาśาณัญญาายตนะ วิญญูญาณัญญาายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนวสัณญานาสนัญญาายตนะ

เวลามันขึ้น เห็นไหม เวลาขึ้นเวลาเราทำปฐมฌาน ทุติย-ฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน เวลามันไป เห็นไหม อันนี้เป็นอะไร เป็นฌานเป็นสมาบัติ ถ้าเป็นฌานสมาบัติสะท้อน ๓ โลกธาตุ ใหม ไม่! ไม่สะท้อนเพราะอะไร เพราะจิตมันกำหนด จิตมันกำหนดออกมาข้างนอก ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถ-ฌาน เพราะจิตมันกำหนดแล้ว ถ้ามันขึ้นปฐมฌาน ทุติย ฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน เวลามันลงมาละ เวลามันขึ้นมันลงอย่างนี้ มันคืออะไร นี่คือการ ความ หยาบ ละเอียด ความหยาบ ละเอียด จากหยาบไปหาละเอียด ความที่มันการเคลื่อนมาจาก หยาบไปละเอียด ละเอียดจนละเอียดขึ้นไปเรื่อย ใครเป็นคนสั่งการมัน จิตเป็นผู้รับรู้ใช่ไหม มัน ไม่ใช่จิตใช่ไหม ไม่ใช่จิต มันก็ส่งออกอยู่ข้างนอกใจ นี่ไง มันถึงไม่ใช่จิตใจ

นี่พูดถึงสมาบัตินะ แล้วพูดถึงสมาบัติมันก็ส่งออก เวลาพูดถึงกสิณ กสิณก็เพ่ง กสิณ เขียว กสิณแดง กสิณไฟ เพ่งออกหมด เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศีล สมาธิ ปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ฌานสมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ มากับอาฬารดาบส อุทกดาบส องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติเลยว่าศีล ฌาน ปัญญา ไม่มี มีแต่ศีล สมาธิ ปัญญา

แล้วสมาธิๆ สมาธิ เห็นไหม ที่กำหนดพุทโธสะท้อน ๓ โลกธาตุ สะท้อน ๓ โลกธาตุ ถ้า มันสะท้อน ๓ โลกธาตุ เห็นไหม เวลาหายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ ถ้ามันละเอียดเข้ามา ละเอียดเข้ามา ละเอียดเข้ามาด้วยสติด้วยปัญญาของ ตน ถ้าด้วยสติปัญญาของตน ถ้ามันละเอียดจริง เห็นไหม เวลามันเป็นขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ ถ้ามันเข้ามาเป็นความจริงถ้ามัน เป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิจิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่น จิตที่ไม่พาดพิง อารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น แต่ถ้ามันไม่มีพาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น มันต้องมีสติของมัน เห็นไหม ถ้ามีสติของมัน เพราะคำว่า “มีสติ ของมัน” สมถะยกขึ้นสู่วิปัสสนา

คนที่จะยกขึ้นสู่วิปัสสนาเอาอะไรยกขึ้นสู่วิปัสสนา ศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญามันเกิดขึ้น ได้อย่างไร แล้วถ้ามันไม่เข้าสู่สมาธินะ มันไม่เข้าสู่สมาธิแต่มันใช้ปัญญา ปัญญานั้นนั่นคือ โลเกียปัญญา ปัญญาอย่างนี้ปัญญาโลกๆ ไม่ใช่ภาวนามยปัญญา คนที่ปฏิบัติ ปฏิบัติกันอยู่ว่า

ใช้ปัญญา ใช้ปัญญานั้นนะ โทษนะ พุดภาษาถูกละเลยต่อแหละ! ต่อแหละทั้งนั้น เพราะคำว่า “ปัญญา” ปัญญาที่มันปัญญาโลกๆ มันเป็นไปไม่ได้หรอก

ถ้ามันจะเป็นไปได้ละ จิตมันสงบแล้ว ถ้าจิตสงบแล้วจิตมันจะเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง แล้วการที่จิตเห็น สติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง มันจะทรงสติปัฏฐาน ๔ ที่มันเห็น ทรงกาย ใครเห็นกาย เห็นแล้วจะให้กายอยู่กับเราใครทำได้ เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ใครทำได้ ไม่มีหรอก มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ คนภาวนาเป็นเขารู้ มันเป็นไปไม่ได้

แต่ถ้ามันจะเป็นความจริงๆ เห็นไหม ถ้าจิตสงบเข้ามาแล้ว จิตสงบแล้วถ้ามีสติปัญญา เพราะถ้ามันจิตสงบเข้ามาแล้ว เวลาทำพุทโธที่ว่าตัวแปรมันมาก ตัวแปรมันมาก ตัวแปรของคนมันมากมายนะ จิตสงบแล้วถ้ามันไม่เห็นกาย บางคนไม่มีวาสนาอย่างไรก็ไม่เห็นนะ พอไม่เห็นขึ้นมา ครูบาอาจารย์ท่านเคยผ่านมาแล้ว ท่านรู้เท่าทัน ท่านบอกให้รำพึง รำพึงก็นึกในสมาธิในสมาธิก็ได้ ในสมาธิก็ได้ ถ้าในสมาธิไม่ได้ คือล สมาธิ แล้วปัญญามันเกิดอย่างไรละ ปัญญาที่มันเกิดในสมาธิ คือล สมาธิ ปัญญา ปัญญาที่เกิดจากสัมมาสมาธิ

ถ้าปัญญามันไม่ได้เกิดสัมมาสมาธิ คนยังไม่รู้จักมรรค คนยังไม่รู้จักภาวนามยปัญญา ไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นแล้วไม่เข้าใจ แล้วเวลาพูดนะ เวลาเราจะระลึกพุทโธให้สะพาน ๓ โลกธาตุไซ้ใหม่ เราก็ห้ามคิดเลยใจ ห้ามคิด คิดแล้วมันจะฟุ้งซ่าน ห้ามคิด ห้าม คิด ห้ามคิดถ้ามันมีสติปัญญาถ้ามันละเอียดยเข้ามามันก็เป็นเรื่องหนึ่งนะ แต่เวลามันห้ามคิด ห้ามคิดจนมันไม่คิดเลย มันคิดไม่ได้เลย พอห้ามคิด ห้ามคิด ไม่ให้มันคิด เวลาเป็นสมาธิแล้วก็ห้าม คิดใจ ห้ามคิด คือห้ามคิดใจ มันก็เลยยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่เป็นอีก

ถ้ามันจะยกขึ้นสู่วิปัสสนา จิตสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิตตามความเป็นจริง นี่สมถะยกขึ้นสู่วิปัสสนา แต่ทางอธิธรรมๆ นั้นนะ เขาเริ่มต้นใช้ปัญญาเลย มีสติมีปัญญาพร้อมไปเลย ปัญญาตลอด ปัญญาอย่างนี้เขาเรียกโลกียปัญญา ปัญญาอย่างนี้ที่ว่าใช้ปัญญาปัญญาอยู่นี้ไง แล้วปัญญาอย่างนี้ พอมันเท่าทันแล้วมันหยุดหมด หยุดแล้วคืออะไร สดพิพจิตใจ มันไม่เข้าสู่ใจ มันไม่เข้าสู่สถานะ เห็นไหม จิตจะยกขึ้นสู่วิปัสสนาใจ มันเป็นไปไม่ได้ไม่ว่าสะพาน ๓ โลกธาตุ ที่พูดมานี้มันไม่สะพานหมดเลย เพราะมันเข้าสู่โลกธาตุไม่ได้ มันเข้าสู่จิตไม่ได้ มันเข้าไม่ได้

แต่ถ้ามันเป็นจริง ๆ ถ้าจิตมันสงบแล้วจะยกขึ้นสู่วิปัสสนา จิตมันสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้ามันรู้มันเห็นเป็นตามความเป็นจริงนะ ถ้ามันรู้มันเห็นเป็นตามความเป็นจริง รู้เห็นตามความเป็นจริง มันคืออะไร ที่จะสะเทือน ๓ โลกธาตุเพราะอะไร เพราะมันสะเทือนหัวใจ หัวใจนี้นะถ้ามันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริงมันจะสั่นไหวมาก แค่ว่า คนที่ทำผิด คนที่คิดร้าย แล้วถ้าเราคิดได้เราจะเสียใจไหม เสียใจ มีหลาย ๆ คนที่คิดถึงการทำของเรา แล้วสิ่งที่มันไม่ดี ที่ เราเคยทำความไม่ดีไว้แล้ว เราจะนั่งร้องไห้ร้องให้พุ่มพ่ายเลยแหละว่าเราไม่ควรทำ เราไม่ควรทำ นี่ขนาดว่าเป็นเรื่องโลก ๆ เขายังสำนึกได้ เขายังรู้ได้

แล้วคนนะ เวลาจิตสงบแล้วถ้ามันเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง คือมันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิตตามความเป็นจริง มันเห็นกิเลสที่ไอ้มีดบอดที่มันปิดตามามันปิดหัวใจที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมาแบบไม่มีต้นไม่มีปลาย เราเห็นช่องทางเห็นแหล่งเกิด เห็นที่มาที่ไป ทำไมมันจะไม่สะเทือนหัวใจ ถ้ามันสะเทือนหัวใจ นี่ใจสะเทือน ๓ โลกธาตุไง ที่ใจมันเวียนว่ายตายเกิดใน ๓ โลกธาตุนี้ใจ ใจที่มันเวียนว่ายตายเกิดใน ๓ โลกธาตุนี้ พุทโธ ๆ มันสะเทือน ๓ โลกธาตุ สะเทือนหมดเลย ถ้าคนทำจริง แล้วทำได้จริง

แต่มันทำไม่จริง แล้วทำไม่ได้จริง มันไม่เข้าใจเรื่องอย่างนี้ หรือ มันไม่เข้าใจ แต่ถ้าคนเข้าใจนะ “จะอย่างไรให้มันสะเทือน ๓ โลกธาตุ” มันสะเทือน คำว่า “สะเทือนใจ สะเทือนใจ” ตอนนี้อยู่ดูบุพเพสันนิวาสก็สะเทือนใจ ถ้าคำว่า “สะเทือนใจ” คำว่า “สะเทือนใจ” เห็นคนรังแกกันก็สะเทือนใจ คนมาข่มขู่เราก็สะเทือนใจ สะเทือนใจ สะเทือนใจระดับไหน สะเทือนใจสะเทือนใจอะไร มันสะเทือนใจ สะเทือนเรื่องชีวิตใจ สะเทือนเรื่องกระเป๋างี้ ต้องจ่ายเงินใจ สะเทือนในการะรับผิดชอบใจ มันไม่ใช่สะเทือนสั่นไหวโลกธาตุใจ มันไม่ได้สะเทือนสั่นไหวถึงกิเลสต้นหาความทะยานอยากใจ มันคนละเรื่อง คนละวุฒิภาวะ ในการภาวนามันมีสูงมีต่ำ มันมีลักษณะแตกต่างกัน คนไม่เคยภาวนา ภาวนาไม่เป็นมันก็อ้างอิงไปหมด อ้างอิงไปหมดนะ

ฉะนั้น ว่าสะเทือน ๓ โลกธาตุ เวลาสะเทือน ๓ โลกธาตุ มันสะเทือน ๓ โลกธาตุจริง ๆ นะ แล้วคำว่า “สะเทือน ๓ โลกธาตุ” พุทโธสะเทือน ๓ โลกธาตุ เพราะมันสะเทือน ๓ โลกธาตุในใจของหลวงตา สะเทือนเลื่อนลั่น

แล้วพอสะเทือนระลอกพุทโธ พุทโธมันเข้าถึงทุกชีวิต แต่ของเราไม่ถึง เพราะอะไร เพราะเรามีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ถ้าภาวชาเรานะเรามีครอบครัวยาวมา มันมีแต่ลูกหลานของมันไง ตั้งแต่หลานของมัน ลูกของมัน พ่อของมัน ปู่ของมันเป็นชั้นๆ กันไว้ในหัวใจของเรา มันสะเทือนใหม่ มันสะเทือนมามันติดกิเลสหมดละ “อ้อ! ไม่มีหรอก พุทโธไร้สาระ พุทโธเป็นสมณะ พุทโธไม่มี”

นักรบกองทัพใดไม่มีอาวุธจะไปรบกับใคร นักรบสมัยโบราณเขาก็มีหอกมีดาบ นักรบสมัยนี้เขาก็มีปืน นักรบต่อไป เขารบกันด้วยคอมพิวเตอร์ นักรบเขาก็ต้องมีอาวุธของเขา นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราจะไปรบกับกิเลส เรามีอะไรไปรบ “พุทโธไม่มีประโยชน์ พุทโธมัน” เอ็งไม่มีอาวุธอะไรเลย มือมึงไม่มีอะไรเลย คีล สมภา ปัญญาไม่มีอยู่ในมือเลย เอ็งจะไปรบ กับใคร ก็สร้างสนามรบเทียมขึ้นมาไง คิดเอาเอง นึกเอาเองไง สร้างสนามรบขึ้นมาในสมองไง แล้วตัวเองก็ได้ต่อสู้ มีข้าศึก สมมุติ ข้าศึกขึ้นมาก็มีกองทัพธรรมขึ้นมาต่อสู้กัน นึกภาพขึ้นมา ก็เลยเป็นวิปัสสนิกไง วิปัสสนิกเพราะอะไร

เพราะมีธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาให้เป็นต้นแบบ มีทฤษฎีไง มีธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้ามาเป็นต้นแบบ แล้วยังมีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เทศนาว่าการก็เป็นต้นแบบ มันก็สร้างภาพมาใน สมองของตน สร้างภาพในจิตของตน แล้วก็ต่อสู้กัน ต่อสู้กัน แล้วก็จบไปเป็นเรื่องๆ ไป แล้วก็ได้คุณธรรม ไร้สาระ ไร้สาระมาก

ฉะนั้น สิ่งที่เราพูดบอกว่า “ทำอย่างไรจิตจึงจะเข้มแข็งให้สามารถระลอกถึงพุทโธให้สะเทือน ๓ โลกธาตุ ตามที่พระอริยสงฆ์ท่านกล่าวไว้”

พระอริยสงฆ์ท่านกล่าวไว้ ท่านทำไว้ เพราะท่านทำแล้วมันสดๆ ร้อนๆ มันชัดมันเจนในใจของท่าน มันสดๆ ร้อนๆ แล้วมันชัดเจนในใจของท่านนะ เวลาท่านเน้นย้ำกับพวกเราให้เห็นคุณค่า คุณประโยชน์ของมันมหาศาล แต่เพราะพวกเราทำแล้วมันทำไม่ได้ มันเลยแบบกองทัพที่ไร้อาวุธ มีกองทัพนะ มีชีวิต มีความปรารถนา มีความต้องการ แต่อาวุธของเราไร้สาระ อาวุธของเราก็อาวุธเด็กเล่น นึกขึ้นมาเอง สร้างขึ้นมาเอง แล้วเวลากิเลส กิเลสก็สร้างมันขึ้นมาเอง คิดว่าอาวุธอย่างนี้ทำลายมันได้ แต่จริงๆ แล้วไร้สาระ มันไม่เป็นความจริงหรอก

ถ้ามันไม่เป็นความจริง ฉะนั้น สิ่งที่ว่ามานั้นก็เป็นเรื่องหนึ่ง ถ้าเป็นสมาธิก็ต้องเป็นสมาธิสมาธิ ถ้ามันเป็น สมาธิมันเป็นมิจฉา เวลาเป็นมิจฉาขึ้นมามันก็ส่งออก มันก็มีผลกับการส่งออกทั้งนั้น แต่ทำสมาธินี้หลงตาทำนองพูดประจำ แล้วทำนองพูดไว้ในหัวใจของท่าน ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรม ท่านเป็นธรรมนะ ท่านพูดถึงถ้าเวลาท่านเทศนาว่าการเพื่อเผยแผ่ธรรมะ เพื่อให้กำลังใจสังคมนะ ท่านก็พยายามของท่าน **แต่เวลาพระ ครูบาอาจารย์ที่ท่านคุยกันเป็นการภายใน ท่านพูดเวลาแบบว่า ปลงสังเวช “แม้แต่สมาธิมันยังทำกันไม่เป็นเลย มันจะภาวนาอะไรกัน”**

ภาษาเรานะ แม้แต่สมาธิยังทำไม่เป็น พื้นฐานมันยังทำ ไม่ได้เลย เราจะให้ความรู้ ให้วิธีการเขามากไปเกินกว่านั้น มัน จะเอาไปใช้เป็นได้อย่างไร คนนะ พื้นฐาน ไฟ ไม่ขีดไฟ อาวุธ ไม่ควรไว้ใกล้มือเด็ก บ้านใดมีเด็กน้อย สิ่งที่เป็นอันตรายต้องเก็บไว้เหนือมือของเด็ก เด็กมันจับของสิ่งนี้แล้ว ไฟมันไปจุดเล่น มันเผาบ้านเผาเรือนหมดละ มีด ปืน มันฆ่ามันทั้งนั้น นี่ก็เหมือนกัน มันไม่มีบาทฐาน ไม่มีพื้นฐาน ไม่มีสมาธิเป็นพื้นฐาน มันจะเอาอะไรไปสู้กับกิเลส แล้วให้ไปมันจะรู้ได้อย่างไร มันก็ไปจุดไฟเผาตัวมันเองทั้งนั้น มันเป็นไปไม่ได้

ถ้ามันจะเป็นไปได้ เห็นไหม มันต้องทำความสงบของใจให้ได้ก่อน ถ้าทำความสงบของใจให้ได้มันก็แข็งแรงขึ้นมา ถ้ามันแข็งแรงขึ้นมาแล้วนะ ใส่อะไรที่อาวุธขึ้นมา จิตสงบแล้วเราพยายามหายใจเข้าลึกๆ หายใจออกลึกๆ พอหายใจเข้าลึกๆ หายใจออกลึกๆ จิตมันสงบบ้าง พอสงบบ้าง รสของธรรม รสของธรรมคือมันมหัศจรรย์กว่าอารมณ์ปกติของเรา แล้วถ้ารสของธรรม รสที่ว่ามีความสงบมันควรจะได้อย่างไร เราก็อยากได้อีกใช่ไหม พออยากได้อีกขึ้นมา เราก็ต้องจากเดิมที่เราทำมันสมดุลของมัน สมดุลคือมัชฌิมาปฏิปทา มัชฌิมาปฏิปทาทางสายกลางคือความสมดุลพอดี ความสมดุลพอดีมันไม่มีสูตรสำเร็จ ความสมดุลพอดีมันอยู่ที่บาปกรรม อยู่ที่วาสนาของคน บาปกรรมของคน

คนกินอาหาร รสชาติอร่อยไม่เหมือนกัน คนกินอาหาร ชอบอาหารไม่เหมือนกัน ความพอดีของคนมันเลยไม่เหมือนกัน ความพอดีนะมัชฌิมาปฏิปทาคือความพอดี ถ้าคือความพอดีเราหายใจเข้าลึกๆ หายใจออกลึกๆ มันสมดุล มันพอดีของมัน มันก็สงบของมัน พอมันสงบของมันแล้ว เราต้องการอย่างนี้ เราจะบังคับจะให้ เป็น ไม่มีทาง พอมันจะบังคับให้เป็น คนที่ภาวนาแล้ว ภาวนาที่มันล้มลุกคลุกคลานกันอยู่ตรงนี้ไง ตรงที่ เวลาบังคับจะให้ บังคับจะให้

ทำ มันไม่ได้ แต่เราต้องพยายามฝึกหัด ฝึกหัด ฝึกหัด หาช่องทางที่มันสมดุลงพอดิ สมดุลงพอดิ แล้วเราพยายามชำนาญในวิธี ชำนาญในการหาวิธีแบบนั้น

อดนอนผ่อนอาหารขนาดไหน แล้วกำหนดจิตลงอย่างไร แล้วมันลงได้ พอมันลงได้ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ เราจะให้ลงอีก มันจะลำบากขึ้น เหมือนของที่มันพอดิกัน เราสวมได้หนึ่ง หนึ่งที่ ๒ มือไม้สั่นหมดเลย แล้วสวมมันไม่เข้า มันจะเป็นอย่างนั้น เราหัดสวมบ่อยๆ ฝึกหัดบ่อยๆ หลับตาสวมได้เลย หลับตาก็ สวมได้เลย เพราะเราจ้งหะเรารู้

นี่ก็เหมือนกัน ชำนาญในวิธี ชำนาญในวิธีไง ชำนาญหายใจเข้านี้กพุท หายใจออกนี้กโ แล้วเราชำนาญของเรา เกรักษาของเรา ถ้ารักษาของเรา เห็นไหม รักษาของเราได้ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ถ้ามันมีเหตุของมันแล้วสมามิมันจะหนีไปไหน สมามิมันจะอยู่ได้ด้วย ความเพียร ด้วยความวิริยอุตสาหะ ด้วยความคุ้มครองดูแลของเรา ถ้ามันได้แล้วมันสะเก็อนตลอด สะเก็อน ๓ โลกธาตุ นี่สะเก็อน ๓ โลกธาตุแบบทำสัมมาสมามินะ

เวลาสะเก็อน ๓ โลกธาตุนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทเจ้าจะปรินิพพาน ฌานสมาบัติ มรรคผล มรรค เหตุ และผลมันเป็นสมมุติทั้งนั้น เวลามันเป็นธรรมๆ องค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทเจ้ากราบธรรมๆ แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทเจ้าจะปรินิพพาน เห็นไหม เวลาท่านไปถึงต้นรังทั้งคูนั่น แล้วพระนั่งล้อมรอบ ทุกคนก็ถามว่า “พระพุทเจ้านิพพานหรือยัง” พระอนุรุทธะ พระอนุรุทธะนั่งอยู่ที่นี่ พระอนุรุทธะเป็น เอตทัคคะในทางรู้วาระจิต พระอนุรุทธะบอก “ยัง ขณะนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทเจ้ายังไม่ปรินิพพาน”

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทเจ้านิพพาน เห็นไหม เอาคุณธรรมอันนั้นนะ ธรรมอันนั้นนะมาเข้าสู่ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน เข้าสมาบัติ เวลาเข้าสู่สมาบัติ ลงมาแล้ว ขึ้น ลงมาแล้วขึ้น นี่ไง สิ่งที่ยังไม่เป็นปัจจุบันก็ตรงนี้ไง แล้ว เวลาองค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทเจ้าจะปรินิพพานนะ ระหว่างรูปฌาน อรูปฌาน พอนิพพานนะ พระอนุรุทธะบอก ว่า

“องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทเจ้าปรินิพพานแล้ว”

ฉะนั้น จะบอกว่าสมาบัติเป็นสมาบัติ ธรรมมันเป็นธรรม สิ่งที่ว่าสะเทือน ๓ โลกธาตุแล้ว สิ่งที่เราพูดกันมันเป็นชื่อทั้งนั้น แต่ความจริงมันคือหัวใจที่เราทำ ถ้าหัวใจที่เราทำ ถ้าหัวใจ ที่เป็นคุณธรรม ถ้ามันมีธรรมแล้ว ถ้ามันได้ธรรมแล้ว ถ้ามันมีคุณธรรม มันได้ธรรมแล้ว ธรรมเป็น ธรรม เป็นอกุปปธรรม ไม่ใช่สิ่งที่เราพูดกันอยู่นี้ ไม่ใช่สมาบัติ ไม่ใช่กสิณ ไม่ใช่อะไรทั้งสิ้น ธรรม เป็นธรรม แต่ขณะที่เราปฏิบัติ มรรคคือเหตุและผล คือการกระทำให้มันเกิดขึ้น

ศีล สมาธิ ปัญญา ก็คือจิต ดูเข้ามานสมาบัติ เห็นใหม่ ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน เวลาถอยลงมา ถอยมาแล้วขึ้น เวลาถอย เวลาที่กำลัง เหาะ รู้วาระจิต อภิญญา ๖ ของเล่น ของเล่นๆ แต่ถ้ามันเป็นจริงนะ นี่พูดถึงพระที่ทำได้จริงนะ อย่างเช่น หลวงปู่ขาว หลวง ปู่แหวน แต่พระที่ไม่ทั่วประเทศไทยนะ ไม่ใช่พูดยืนยันว่าไอ้พระที่มันพูดแบบนี้แล้วมันทำได้ พูด แบบนี้ขึ้นคัทเอาทันทีทั้งนั้น ว่าตัวเองจะมีคุณธรรม หลอกหลวงทั้งนั้น หลอกหลวงเพราะอะไร

หลอกหลวงเพราะว่าในเมื่อโลกธรรม ๘ พระอรหันต์ ๖๐ องค์กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ โฆษณาชวนเชื่อขึ้นคัทเอาทันทีต่างๆ นี่บ่วงที่ เป็นโลก อยากได้ชื่อเสียง อยากได้เงินของเขา บ่วงโลกทั้งนั้นเลย ถ้าของแข็งยังติดในบ่วง ไร่ สาระ บ่วงนั้นมันรัดคอมึงทั้งนั้น

ครูบาอาจารย์ของเรานะเจียบกริบ แม้มปาก เก็บไว้ ในใจ รอลูกศิษย์ รอผู้ที่ ประพฤติปฏิบัติแล้วมีปัญหา มา! ใครที่มีปัญหามาได้เลย พวกเราถึงไปหาครูบา อาจารย์กันเพื่อให้ ท่านแก้จิต แก้จิตใจ การแก้จิตเขารอแก้เราอยู่ เราเป็นหรือเปล่า เราไม่ เป็น เราถึงไม่มีใครแก้ให้เรา เพราะเราไม่เป็น เราไม่เป็นมันไม่ต้องให้ใครแก้ ถ้าอย่างเราต้องไป โรงพยาบาลศรีธัญญาให้หมอแก้ ไม่ใช่ให้อาจารย์แก้ อย่างพวกเราลองผิดปกติไปหาหมอที่ โรงพยาบาลศรีธัญญา ผิดปกติทางจิต จิตเวช ไม่ใช่ธรรม แต่ถ้าครูบาอาจารย์เป็นธรรมแท้ๆ นะ

นี่พูดถึงว่าเขาถามมาหลายครั้ง แต่วันนี้เขาก็ถามมาอีก ถ้าถามมาบอก “อยากจะ เข้มแข็ง ให้สะเทือน ๓ โลกธาตุ”

คำว่า “สะเทือน ๓ โลกธาตุ” มันสะเทือนจริงๆ แต่น้อยของคณิกที่สะเทือนในใจของท่าน สะเทือนแล้ว เวลาพูดกันโดยวงกรรมฐาน ท่านคุยแล้วท่านสะเทือนใจ สังเวช เพราะของสูง ของ ดี ของมหัศจรรย์ ไอ้พวกใจร มหาใจร มันเอาไปแสวงหา ผลประโยชน์ด้วยการหลอกหลวง พลิก

เพลง เล่ห์เหลี่ยม ซ้อฉล แล้วประชาชนชาวพุทธในเมื่อเห็นว่าเป็นนักบวช เป็นกรรณฐาน ก็ซื่อ กันไป ซื่อไ้พวกพลิกเพลงเล่ห์เหลี่ยม หาผลประโยชน์ จากธรรมะของพระพุทเจ้า ไ้พวกนี้ ไม่พ้นจากบ่วง ถ้าไม่พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย ทำไม่ได้หรอก

ฉะนั้น สิ่งี่เรื่องนี้ถ้าทำได้ เพราะทำได้ก็เหมือนเราว่า ว่ายน้ำได้ ซื่อจักรยานได้ ขึ้นที่ ไหนมันก็ซื่อได้เป็นเรื่องธรรมดา คนที่เข้ามานสมาบัติได้ คนที่เข้าใจของเขาได้ คนที่ทำได้ต้อง เป็นพระอริยบุคคล คำว่า “พระอริยบุคคล” เพราะไม่มีกิเลส คนมีกิเลสมันวูบวาบตามรูป รส กลิ่น เสียง มันดูเลใจมันไม่ได้ คนที่เป็นพระอริยสงฆ์ท่านไม่ติดในรูป รส กลิ่น เสียง ไม่วูบวาบ ตื่นเต้นไปกับแก้วแหวนเงินทอง แสง สี เสียงต่างๆ นั้นนะ ท่านจะเข้าของท่าน ท่านจะทำของท่าน ด้วยความเป็นปกติของ ท่าน มันเป็นเรื่องของเล่น ว่าอย่างนั้นนะ คำว่า “ของเล่น” ใครๆ ก็ ทำได้

ฉะนั้น พระที่มาพูดกันอยู่ในสังคมไทยปัจจุบันนี้ เทียวโฆษณาอวดอ้างกันว่าเข้าสมาบัติ ร้อยแปดอะไรนั้นนะ โกหก ทั้งนั้นนะ เพราะอะไร เพราะเขาแสวงหาเงินหาทอง เขาแสวงหา ซื่อเสียง เขาแสวงหาคนไปเคารพนบอบเขา แล้วถ้าไม่ติดบ่วงมึงโฆษณาทำไม ไม่ติดบ่วงมึง พูดทำไม อย่ามีเบื้องหน้า เบื้องหลัง อย่าพูดแต่ปาก ปากพูดหวาน แต่กิเลสในหัวใจท่วมหัว อย่าเอามาพูดหลอกลวงชาวบ้าน

แต่นี้เราตอบปัญหาธรรม ตอบปัญหาที่ถามว่า “ถ้ามันสะเก็อน ๓ โลกธาตุ มันสะเก็อน อย่งไร อย่งจะทำให้มันสะเก็อน ๓ โลกธาตุ”

มันสะเก็อนจริง ๆ มันมีจุดยืนจริง ๆ มันทำได้จริง ๆ แต่พวกเราลูกศิษย์กรรณฐาน ลูกศิษย์ ของหลวงตา ลูกศิษย์ครูบา-อาจารย์แท้ ๆ เลย อ่อนแอ อย่งได้ ด้วยความมั่งง่าย ด้วย ความคิดเอา ไม่ทำด้วยความเพียร ไม่ทำด้วยความจริงใจ ทำด้วยความจริงใจ ความจริงใจ มัน จะเหลือบ่ากว่าแรงไปแค่นั้น เราทำได้ทั้งนั้นถ้ามันจริงจัง ถ้าจริงจังมันทำได้ มันมีของมัน อย่ง แล้ว แต่พวกเราไม่ได้ ฉะนั้น พอไม่ได้ขึ้นมา สำหรับเรานะ เราก็ย้อนกลับไปทิวาสนา ย้อนกลับ ไปที่พันธุกรรมของจิต มันเป็นอดีตที่เราสร้างกันมา มันได้แค่นี้ก็คือแค่นี้ แต่ก็พยายามปลุกเร้า พยายามให้กำลังใจ เพื่อพยายามจะทำให้เข้มแข็งขึ้นมา เพื่อประโยชน์กับเรา ึ่งสร้างสมขึ้นมา เห็นไหม

เพราะคำถาม “ทำอย่างไรให้จิตตั้งมั่นเข้มแข็ง ให้สามารถระลึกถึงพุทโธ แล้วสะเทือน ๓ โลกธาตุตามที่พระอริยสงฆ์ท่านกล่าวไว้”

หลวงตาท่านกล่าวไว้ประจำ กล่าวไว้จริง ๆ แล้วเป็นความจริงของท่านด้วย แล้วใครก็ได้ ใครก็ได้ เพราะมันเป็นสิทธิ์ของชาวพุทธที่ทำได้ทั้งนั้น แต่ถ้ามันจะทำได้ มันต้องมีความสามารถ มันต้องมีอำนาจวาสนา แม้แต่ครูบาอาจารย์บางองค์ท่านชำนาญในทางอื่น ท่านก็ไม่ต้องการู้สิ่งนี้ แต่เสร็จแล้วท่านไปรู้จริง ท่านก็เชื่อมั่นแบบนั้นเหมือนกัน จบ

ถาม : เรื่อง “ความทุกข์”

กราบนมัสการหลวงพ่อกี่เคารพ

ผมรู้สึกโกรธมาก เมื่อโดนคนมาตบหัวในวันสงกรานต์ ทั้งที่ไม่ได้ทำอะไรผิด อยากตบคืนนะครับ แต่เขาเป็นผู้หญิง ผมเลยไม่ทำ และเขาสติไม่ดี แต่ผมต้องมานั่งเศร้าที่เขามาตบ เราผมไม่อยากเศร้าเลยครับ

หลวงพ่ช่วยชี้แนะด้วย

ตอบ : คำว่า “ชี้แนะ ชี้แนะ” ธรรมโสดๆ ถ้ามีธรรมโสด เห็นไหม กรณีที่คำถาม ถ้าเป็นเรานะ ไม่มีปัญหาอะไรทั้งสิ้น เพราะอะไร เพราะคนที่มาตบเราคือสติไม่ดี คนสติไม่ดีคือเขาควบคุมตัวเขาไม่ได้อยู่แล้ว เรายิ่งนำเสนอเขาอีกต่างหาก เห็นไหม

ถ้าใครมาตบเรา เราก็โกรธนะ เราก็จะไปเอาเรื่องเขา แต่พอรู้เขาสติไม่ดี เรากลับสงสารเขา กลับอยากพาเขาไปรักษา อีกต่างหาก แต่ถ้าเขาเป็นคนปกติ แล้วเขาพาล เขามาทำร้ายเราอย่างนี้ อ้าว! อยู่ดีๆ เราจะให้คนทำร้ายเราฟรีๆ หรือ เราก็แจ้งตำรวจ ให้ตำรวจจับไปลงโทษตามแต่กบิลเมือง แต่ถ้าเราจับเขาไม่ได้ เขาตบแล้ว เราจับตัวเขาไม่ได้ เราก็ยกประโยชน์ให้กับเวรกับกรรม ยกให้เวรกรรม เพราะเราเคยทำกรรมเขาไว้ เราเคยทำเวรเขาไว้ เขาทำเอา ต่อไปก็จบสิ้นกันไป

นี่พูดถึงว่าถ้ามีสติมีปัญญานะ คำว่า “มีสติมีปัญญา” เรื่องอย่างนี้มันเป็นการทดสอบจิตใจของชาวพุทธเรา ถ้าชาวพุทธ เราได้ฝึกดีแล้ว ได้ฝึกดีแล้ว ถ้ามีผลกระทบสิ่งใดแล้ว มันมี

สติปัญญาเท่าทันทันทีเลย แต่ถ้าเราได้ฝึกมาน้อย เวลาตบมาแล้วเราก็เรียกร้อง เรียกร้องเพราะอะไร เพราะอยู่ดีๆ เขามาทำร้ายเรา เราถูกตลอด เราถูกต้อง ทุกคนก็เห็น ทุกคนต้องให้ความเป็นธรรมกับผม ทุกคนต้องให้ความเป็นธรรม ร้องเรียน กลายเป็นความทุกข์สองชั้น สามชั้นไป ๑. โดนเขาทำร้ายแล้ว ๒. ยัง ต้องมาร้องเรียน ร้องเรียนให้คนมาเห็นใจเราอีก ให้เราเป็นทุกข์สองชั้น สามชั้นไป

แต่ถ้ามันมีสติปัญญา เห็นไหม ถ้าเราทำสิ่งใดได้เราก็ทำ ถ้าเราทำสิ่งใดได้หมายความว่าเราเป็นมนุษย์ มนุษย์ทุกคนต้องรักษาสีทึบของตน เราเป็นคน คนมันมีสีทึบตามสิทธิความเป็นมนุษย์ใช่ไหม ความเป็นมนุษย์มันก็เท่าเทียมความเป็นมนุษย์ไง ใครจะมาเหยียบย่ำใคร ใครจะมาทำลายใคร ใครจะยอม แต่ถ้ามันเป็นการกระทบกระทั่งกัน การกระทบกันมันก็ต้องดูที่เหตุผลว่าการกระทบกระทั่งเพราะเหตุใด แต่การกระทบกระทั่งอันนี้ เรารู้เหตุผลแล้วว่าเราเป็นคนเสียสติ จบเลย

ที่นี้พอจบแล้ว “เขาเป็นคนเสียสติครับ” ฉะนั้น สิ่งที่เขาว่าอยากจะทำลายเรา แต่ไม่ทำ แต่เราก็ต้องมานั่งเศร้า ไอ้มานั่งเศร้า นั่งเศร้า นั่งเศร้าคือผลจากการกระทำของเขามันฝังใจ เราความฝังใจเรา แล้วความฝังใจนี้เราเอามาคิดที่ไร เราก็เศร้าทุกที่ เราเอามาคิดที่ไร

กรณีนี้เราพูดบ่อย พูดถึงมันเป็นธรรม เป็นธรรมของใคร เราต้องยืนยันธรรมของคนนั้น เป็นของหลวงปู่หลุย เราฟังเทศน์หลวงปู่หลุย หลวงปู่หลุยท่านบอกเลย

“อารมณ์ที่เราสละไปแล้ว คือเสลดที่เราบ้วนทิ้งไปแล้ว มันเป็นเรื่องที่สกปรก ไม่มีใครจะไปเอามาประโยชน์อีก แต่เวลาคนที่ไปคิดแต่เรื่องอดีตๆ ท่านเปรียบเหมือนเราไปเลียกินเสลดที่เราเคยบ้วนทิ้งไปแล้ว อารมณ์ที่มันผ่านไปแล้วเหมือนเสลดที่เราบ้วนทิ้งไปแล้ว แล้วถ้าเราไปคิดอีก เท่ากับเราไปเลียกินเสลดของเราเอง”

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราเศร้ามาก เราไปคิดถึงประสบการณ์อันนั้น มันก็เหมือนเราไปเลียกินเสลดอันนั้น เราเองต่างหาก เป็นคนโง่ คนที่มาตบเราเขาสติไม่ดี เขาไม่รู้เรื่อง เขากลับบ้านไปแล้ว เรามานั่งเศร้า นั่งเสียใจอยู่ แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ เราขีดหน้าขึ้นมาเลย “ผลของวิญญูะ ผลการเวียนว่ายตายเกิด ผลของการเวียนว่ายตายเกิด สงกรานต์มันก็มีทุกปี ทุกปี

สงกรานต์แต่ปีที่แล้วเราเที่ยวมาสนุก สงกรานต์ปีนี้เราไปเที่ยวแล้วโดนผู้หญิงตบหัว สงกรานต์ปีหน้าเราตั้งใจจะไปเอาคืนใหม่ สงกรานต์ปีหน้าเราก็ก็นำเขาเบาๆ นะ”

นี่ผลของวิภวภูฏะไง คำว่า “ผลของวิภวภูฏะ” มันหมุนเวียนของมันไป แล้วเราเป็นคนคนหนึ่งที่อยู่ใต้วงวนนี้ ถ้าคนคนหนึ่งอยู่ในวิภวภูฏะนี้ สิ่งใดที่มันเกิดขึ้นมันก็เป็นประสบการณ์ชีวิต นี่พันธกรรมของจิตๆ นี่แหละ จะตัดแต่งได้ไม่ได้ ถ้าพูดถึงถ้ามันเศร้า เศร้านี้คือบาดแผล ถ้าเรามีปัญญา ลบล้างบาดแผล เข้มแข็ง เห็นใหม่ จิตมันก็ดีขึ้น

นี่ไง พันธกรรมของจิต พันธกรรมของจิตที่อยู่ตรงนี้แหละ อยู่ตรงที่เราจะตัดจะแต่ง ตัดแต่งด้วยสติด้วยปัญญาของเราเนี่ย งามมันตัดแต่งด้วยสติด้วยปัญญานะ สิ่งที่เกิดขึ้นมันมีผลกระทบ ผลกระทบมันเป็นการเล่นกัน การเล่นกันมันมีการกระทบกระทั่งเป็นเรื่องธรรมดา เพราะเราจะไปเล่นกับเขา แต่ถ้าเราเล่นกับเขา งามมันเล่นผิดกฎหมายมันก็ผิดตามกฎหมาย แต่เป็นคนเสียสติด้วย มันก็ต้องบอกให้เป็นผลของวิภวภูฏะ เป็นผลของเวรของกรรม ผลของวิภวภูฏะคือผลของเวรเดิม ผลของเวรของกรรมเก่า แล้วมาพบกัน มาชาติใช้กัน แล้วก็แยกกันไป

นี่คือผลของวิภวภูฏะ ผลของวิภวภูฏะคือการหมุนเวียนไป เหมือนเฟืองสองเฟืองมันหมุนกันไป แล้วมันมาขบกันพอดี แล้วมันก็หมุนต่อไป ไม่มีวันจบวันสิ้น ถ้าไม่มีวันจบวันสิ้นมันเป็นเวรเป็นกรรม แต่! แต่ถ้ามาปรุ้งแต่งมาใส่อารมณ์เข้าไป เพิ่มกิเลส เพิ่มโทษเข้าไป เพิ่มความโกรธแค้นเข้าไป แต่ถ้าคนมาใส่ธรรม อ้อ! มันเป็นเรื่องผลของวิภวภูฏะ เป็นเรื่องธรรมดา แก๊ว ถ้ามีปัญญาเราแก้ไขตกแต่งทำให้ดี สิ่งที่เราพบกัน พบกันแล้ว ขอขอบคุณครับ แยกกันไป คราวหน้าเจอมีของฝาก แยกกันไป แต่ถ้ามันมีแต่ความอาฆาตมาดร้าย เจอกันก็มีแต่ความโกรธแค้น เดิมแต่ไฟแต่ไฟเข้าไป

นี่ผลของวิภวภูฏะ แต่ถ้าคนฉลาด ธรรมะไง เวลาเจอแล้วมีของฝากนะ บ้ายบาย แล้วฝากของให้ด้วย เขาจะคิดถึงเรา แต่จิตใจเราดีขึ้น จิตใจเราดีขึ้น ผลของวิภวภูฏะ พันธกรรมของจิตๆ ถ้าใครทำจิตอย่างนี้ ใครสร้างอย่างนี้ พระโพธิสัตว์สร้างอย่างนี้ไง พระโพธิสัตว์เกิดมาเสียสละชีวิตเพื่อสัตว์โลก พระโพธิสัตว์เอาชีวิตของตนเลยถวายเขา เอาชีวิตของตนเลยให้คนอื่นเพื่อมีความสุข

พันธกรรมมันได้แต่งขึ้น ทำขึ้น ดีขึ้น แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระโพธิสัตว์ได้สร้างสมมาอย่างนี้ แล้วทำไมพระโพธิสัตว์ถึงไม่มาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า แล้วใครไปห้ามได้ ใครไปปิดเบือนได้ ใครจะไปปิดเบือนผลกระทบของ พระโพธิสัตว์ที่ทำมาจากอดีตชาติ พูดถึงวาทสนานะ แต่ถ้ามันจะตรัสรู้ได้ก็ต้องมีมรรค ต้องมีศีล มีสมาธิ ปัญญา มันต้องมีสมาธิ แล้วมีปัญญานั้นไปชำระล้างกิเลสอันนั้น ไปฆ่ากิเลสในใจของตนด้วย

เพราะคนมันติดดินนะ เรายังเป็นคนดีมากเลย ได้รางวัลเต็มบ้านเลย ใครจะมาตีไม่ได้นะ ถ้าใครตีว่าเราเลวนะ โอ้โฮ! มันโกรธแค้นตายเลย เพราะ เพราะไม่มีใครตีเรา มีแต่คนชม คนชมรางวัลชวนไว้เต็มบ้านเลย แต่ถ้าวันไหนมีคนมาตีว่าเราคนชั่วนะ แค้นไอ้คนนั้นตายเลย นี่บอกติดดีใจ แต่ถ้าเป็นคนดี เราเป็นคนดีมหาศาลเลย ถ้าใครจะบอกเราชั่ว อืม! กูชั่วหรือเปลวจะเออ! ถ้าชั่วจะแก้ไขให้เป็นคนดี จบ ไม่ติดดีของตน

ติดดีนากลัวมาก ติดชั่วกลัวมากใหญ่ กูจะเที่ยวฆ่าเขา ติดดีดีมาก แล้วติดดีแบบติดดีมันใครตีชมไม่ได้ ใครจะตีอะไรไม่ได้ เพราะกูขอดเยี่ยม ติดดีก็กลัว ฉะนั้น ทั้งดีและชั่ว มานะ ๙ ไม่มีในใจของตน ไม่มีใดๆ ทั้งสิ้น พูดถึงว่า “ผมทุกข์มาก ผม ทุกข์มาก” ถ้าผมทุกข์มากก็คิดแบบสิ่งนั้นมันเป็น อย่าไปคิดว่าทั้งคนเขาจะมองเราหมด คนเรามันอายุไข พอโดนตบโดนแก้งขึ้นมา แล้วเราคนเดียวมันจะอับอายมาก ใครๆ ก็มองดูเรา ไม่มีหอรอก เขาลืมหมดแล้วแหละ เหลือเราคิดคนเดียว ใครๆ เขาก็กลับบ้านไปหมดแล้ว แต่เราฝังใจ

มันแก้ที่เรานี้ ถ้าแก้ที่เรานี้ละ ขอขอบคุณเขาต่างหาก ขอขอบคุณเขา แล้วอย่างว่าเขาเป็นคนสติไม่ดีใจ เราต้องเห็นใจเขานะ เขาสติไม่ดีเขาทุกข์นะ เราสติสมบูรณ์กว่า เรายังมีโอกาสได้เลือกมากกว่า แล้วสิ่งที่มันนั่งเศร้าใจ มันผลของวิญญูมันผ่าน ไปแล้ว ไม่ไปเก็บมาคิดอีก ไม่เก็บไปคิด ไม่เก็บมาอุนกิน ไม่เก็บมาคิดให้มันเศร้าใจใจ ความเศร้าใจเกิดจากความคิดของตน ถ้าตนคิดแต่เรื่องดีๆ ความเศร้าใจจะไม่มี ความเศร้าใจหรือความต่างๆ เกิดจากความคิดเรา ทั้งนั้น ทุกอย่างเกิดจากความคิดของเรา เพราะสติไม่สมบูรณ์ ถ้าสติเราสมบูรณ์ เราคิดเท่าทันอารมณ์แล้ว ความคิดจะเกิดไม่ได้ แล้วคิดแต่เรื่องดีๆ เห็นใจเขา สงสารเขา

เราจะแนะนำเลย เขาอยู่ที่ไหนตามไปบ้านเขาเลย เอา ยาไปให้เขา เราทำบุญกลับไป นี่คืออะไร นี่คือการกตเวทิตะ นี่คือการบังคับไม่ให้กิเลสมันมีกำลังเหนือใจเรา การกระทำแบบนี้ ธรรมะ

แบบนี้ มันจะเยาะเย้ยกิเลสในใจของเรา เรายิ่งโกรธเขา เรายิ่งหมั่นไล่เขา เรายิ่งพยายามจะช่วยเหลือเจือจานเขา เพื่อเยี่ยหยันกิเลสในใจเราไม่ให้มันฟูขึ้นมา ถ้าทำได้ แต่ทำยาก ใครๆ ก็ว่า ทำยาก แต่ถ้าทำได้นี้ธรรมโอสธ ถ้าทำได้อย่างนี้เราชนะเรานะ จะเป็นประโยชน์กับเรา

นี่พูดถึงเขาถามว่า “แล้วเขาจะทำอย่างไรต่อไป?”

เรากลับมาพุทโธ กลับมาตั้งสติไว้ทุกอย่างจะหายหมด ความเศร้า ความรู้สึกต่างๆ มันจะวางไปเอง วางไปเองเพราะจิตใจเราเข้มแข็ง จิตใจเราอยู่กับพุทโธๆ แล้วสิ่งที่มันกระทบกระเทือนใจเรามันจะวางไปเอง วางไปเอง จนมันจะหมดไป แล้วจิตเราจะเป็นอิสระ ใครๆ ก็มาเพ่งโทษจิตเราไม่ได้ เพราะจิตเรามีสมาธิ เพราะจิตเรามีพุทโธ จิตมีสติรักษา ใครจะมารังแกจิตเราไม่ได้ เพราะจิตเป็นของเราที่ใครก็ไม่เห็น มึงรังแกตัวกูไฉนนะ จะทุบตีได้ แต่ทุบตีหัวใจเราไม่ได้ ไม่มีใครเห็นหัวใจของเรา มันเป็นนามธรรม เอวัง